

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з видавничої справи,
культури та української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   »   2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

для студентів

спеціальності 061 Журналістика

освітньо-професійної програми 061.00.03 Видавнича справа та редагування

освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

Київ — 2020

Розробник: Ловейко Тетяна Володимирівна, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 31 серпня 2020 р. №1

Голова циклової комісії Олена ГРУЗДЬОВА

Робочу програму перевірено
«01» вересня 2020 р.

Заступник директор з
навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директор з
навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__ / 20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__ / 20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__ / 20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__ / 20__ н. р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120 (профільні дисципліни); 7 / 210 (підготовка молодшого спеціаліста)	
Курс	II, III, IV	
Семестр	III	IV
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	1
Обсяг кредитів	3	1
Обсяг годин, в тому числі:	90	30
Аудиторні	42	14
Модульний контроль	6	2
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	42	14
Форма семестрового контролю	-	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	III	
Семестр	V	VI
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	120	60
Аудиторні	68	34

Модульний контроль	8	4
Семестровий контроль		+
Самостійна робота	44	22
Форма семестрового контролю	залік	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	IV	
Семестр	VII	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	54	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	+	
Самостійна робота	30	
Форма семестрового контролю	іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма з дисципліни «Історія світової літератури» складена відповідно до навчальної програми із загальною кількістю 330 годин, передбачених робочим навчальним планом.

Мета курсу — формування у студентів сучасного наукового розуміння світового літературного процесу від найдавніших часів до сьогодення, визначення національної своєрідності літературних процесів у різних країнах, встановлення зв'язку літератури з духовним розвитком суспільства й усвідомлення ролі літератури як могутнього засобу виховання.

Завдання:

- подати процес розвитку світової літератури в широкому культурологічному контексті;
- ознайомити студентів з ідейно-художньою своєрідністю творчості найвидатніших представників літератури кожного періоду, змістом і поетикою їх провідних творів;
- формувати у студентів навички критичного літературознавчого аналізу;
- зацентрувати увагу на зв'язку літератури з духовним розвитком суспільства й усвідомленням ролі літератури як могутнього засобу виховання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен набути такі **компетентності**:

- знати основні етапи розвитку світової літератури;
- визначати проблематику, тематичне різноманіття художніх напрямів літератур різних країн у різні періоди;
- виявляти особливості образного мислення, притаманного різним літературним періодам, та його прояви у художніх творах;
- аналізувати основні проблеми, порушені у творі, що вивчають;
- визначати жанрові особливості творів, що вивчають;
- порівнювати твори, їх проблематику та системи образів;
- обґрунтовувати власну оцінку прочитаних творів;
- аналізувати та інтерпретувати художній твір у єдності його змісту й форми, а також у зв'язку з історичними, соціокультурними та економічними чинниками розвитку європейських країн у певний період;
- працювати з літературознавчими джерелами;
- здійснювати компаративний аналіз творів, що належать до різних національно-культурних традицій (на рівнях окремих образів, сюжетів, тем, проблематики, поетики, літературно-естетичних систем);
- з'ясовувати специфіку літературно-художнього контексту минулого, що забезпечує входження у сучасне літературне життя.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть оволодіти знаннями про:

- часові, просторові межі та основні періоди розвитку зарубіжної літератури;
- літературно-художній контекст минулого, що забезпечує входження у сучасне літературне життя;
- основні етапи розвитку зарубіжної літератури;
- особливості творчого шляху найвизначніших майстрів слова, їхній внесок у розвиток зарубіжної літератури;
- принципи й методи аналізу художнього тексту;
- провідні тенденції розвитку зарубіжної літератури;
- літературознавчі праці, передбачені для обов'язкового вивчення;

аналізуватимуть:

- художні твори зарубіжної літератури з урахуванням історичного, культурологічного, філософського контексту;
- творчість письменників зарубіжної літератури в контексті історико-художніх літературних явищ й літературний процес у цілому;

добиратимуть:

- художні твори певного літературного періоду;
- науково-критичну літературу до зазначеної теми;
- зразки мистецтва (музичного, образотворчого, архітектурного) певного періоду для проведення літературних заходів;

складатимуть:

- есе на запропоновану тему;
- доповідь про специфіку творчості письменників різних періодів історії зарубіжної літератури;
- читацький щеденник;
- опорні таблиці та схеми для більш ефективного засвоєння матеріалу;
- структурований конспект літературознавчих джерел.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план денної форми навчання

Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин				
		денна форма				
		у тому числі				
		Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Підсумковий контроль	Самостійна робота

Змістовий модуль 1. Література Стародавнього Сходу

Тема 1. Загальний огляд. Стародавні літератури Азії та Африки	4	4				
Тема 2. Література Месопотамії	6					6
Тема 3. Єгипетська література	4					4
Тема 4. Давньоіндійська література	2		2			
Тема 5. Давньокитайська література	2		2			
Тема 6. Класичні літератури: древньоіранська та древньоєврейська	2	2				
Тема 7. Давньоєврейська література	4					4
Підсумковий модульний контроль 1.	2				2	
Усього за змістовий модуль 1.	26	6	4	-	2	14

Змістовий модуль 2. Література Європейської Античності

Тема 1. Загальна характеристика та періодизація античної літератури	2	2				
Тема 2. Давньогрецький епос	2	2				
Тема 3. Давньогрецька лірика	2		2			
Тема 4. Пародійний епос («Батрохоміомахія»)	4					4
Тема 5. Дидактичний епос (Гесіод. Езоп)	4					4
Тема 6. Давньогрецький театр	2	2				
Тема 7. Давньогрецька комедія	2		2			
Тема 8. Література Стародавнього Риму	2	2				
Тема 9. Давньоримський театр. Плавт. Теренцій	2	2				
Тема 10. Римська лірика. Катулл.	4	2	2			

Вергілій						
Тема 11. Античний роман	6					6
Підсумковий модульний контроль 2.	2				2	
Усього за змістовий модуль 2.	34	12	6	-	2	14

Змістовий модуль 3. Література Середньовіччя

Тема 1. Вступ. Загальна характеристика доби Середньовіччя. Періодизація	2	2				
Тема 2. Література раннього Середньовіччя	2	2				
Тема 3. Література зрілого Середньовіччя. Лицарський роман	2		2			
Тема 4. Французький героїчний епос. «Пісня про Роланда»	6	2				4
Тема 5. Німецький героїчний епос	6					6
Тема 6. Лицарська (куртуазна) література (XII–XIII ст.)	2	2				
Тема 7. Середньовічна міська література	4					4
Тема 8. Життя і творчість Данте Аліґ'єрі. «Божественна комедія»	4	2	2			
Підсумковий модульний контроль 3.	2				2	
Усього за змістовий модуль 3.	30	10	4	-	2	14
Усього за семестр III	90	28	14	-	6	42

Змістовий модуль 4. Література доби Відродження

Тема 1. Відродження в Італії. Творчість Петрарки	2	2				
Тема 2. Література Відродження у Франції. Поезія Ф. Війона. Творчість М. Наваррської, П. де Ронсара	2	2				
Тема 3. Творчість Ф. Рабле як вершина французької літератури Відродження. Казка-сатира «Гаргантюа і Пантагрюель»	2		2			
Тема 4. Ренесансна література Іспанії та Португалії	4					4
Тема 5. Література Англії епохи Відродження	6	2				4
Тема 6. Творчість М. Сервантеса як вершина іспанської літератури	2		2			
Тема 7. Особливості Північного Відродження. «Похвала Глупоті» Еразма Роттердамського	2		2			
Тема 8. Література Відродження в Німеччині	6					6
Тема 9. Творчість В. Шекспіра	2	2				
Підсумковий модульний контроль 4.	2				2	

Усього за змістовий модуль 4.	30	8	6	-	2	14
Усього за семестр IV	30	8	6	-	2	14
Усього годин за рік	120	36	20	-	8	56

Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин				
		денна форма				
		у тому числі				
		Лекції	Семінарські	Семестровий контроль	Підсумковий контроль	Самостійна робота

СЕМЕСТР V

Змістовий модуль 5. Західноєвропейська література XVII століття

Тема 1. XVII століття — перехідна культурно-історична та літературна епоха	4	4				
Тема 2. Драматургія бароко. Педро Кальдерон «Життя — це сон»	2		2			
Тема 3. Барокова лірика. Джон Донн, Луїс де Гонгора-і-Арготе	2		2			
Тема 4. Творчість Дж. Мільтона	12	2	2	2		6
Підсумковий модульний контроль 1.	2				2	
Тема 5. Класицизм як філософсько-естетична система й провідний напрям мистецтва XVII ст.	6	2				4
Тема 6. Театр французького класицизму. Творчість П. Корнеля та Ж. Расіна	2		2			
Тема 7. «Висока» комедія у творчості Мольєра	4	2	2			
Тема 8. Творчість Ж. де Лафонтена	8			2		6
Підсумковий модульний контроль 2.	2				2	
Усього за змістовий модуль 5.	44	10	10	4	4	16

Змістовий модуль 6. Література XVIII століття

Тема 1. Загальна характеристика доби Просвітництва	2	2				
Тема 2. Англійський просвітницький роман. Д. Дефо «Робінзон Крузо»	6	2	2	2		

Тема 3. Література XVIII століття у Франції та Німеччині	2	2				
Тема 4. Роман-сповідь Дені Дідро «Черниця»	2		2			
Тема 5. Російський сентименталізм	2	2				
Тема 6. Філософська трагедія Й. В. Гете «Фауст»	4	2	2			
Тема 7. Традиції та новаторство у трагедії Ф. Шиллера «Підступність та кохання»	2		2			
Тема 8. Література XVIII століття в Італії	8			2		6
Тема 9. Література італійського Просвітництва. Творчість К. Гоцці та К. Гольдоні	10		2	2		6
Підсумковий модульний контроль 3.	2				2	
Усього за змістовий модуль 6.	40	10	10	6	2	12

СЕМЕСТР VI

Змістовий модуль 7. Література першої половини XIX століття. Романтизм

Тема 1. Романтизм як літературний напрям	7	2				5
Тема 2. Специфіка німецького романтизму в фантастичних казках-повістях Е. Т. А. Гофмана	4	2	2			
Тема 3. Генріх Гейне — ушлюблений поет і прозаїк	10		2	2		6
Тема 4. Романтизм в англійській та французькій літературі	9	2	2			5
Тема 5. Роман В. Скотта «Айвенго» як художня реалізація моделі історичного роману доби романтизму	4	2	2			
Підсумковий модульний контроль 4.	2				2	
Усього за семестр V	120	28	28	12	8	44
Тема 6. Роман В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»	4	2	2			
Тема 7. Романтизм у російській, польській та американській літературі	8	2		2		4
Тема 8. Творчість В. Ю. Лермонтова	8		2			6
Тема 9. Американський романтизм	4		2			2
Підсумковий модульний контроль 5.	2				2	

Усього за змістовий модуль 7.	62	12	14	4	4	28
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	-----------

Змістовий модуль 8. Література другої половини XIX століття. Реалізм

Тема 1. Реалізм як художній напрям та творчий метод	2	2				
Тема 2. Французький реалізм	2	2				
Тема 3. «Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип реалістичного психологічного роману	2		2			
Тема 4. Новелістика Гі де Мопассана	6		2	2		4
Тема 5. Реалізм в Англії та США	2	2				
Тема 6. Американський реалізм	2		2			
Тема 7. Творчість Вільяма Теккерея	2	2				
Тема 8. Російський реалізм	4	2		2		
Тема 9. Проблема «зайвої людини» в творчості І. С. Тургенєва	8		2			6
Підсумковий модульний контроль 6.	2				2	
Усього за змістовий модуль 8.	32	10	6	4	2	10
Усього за семестр VI	60	14	14	6	4	22
Усього за рік	180	42	42	18	12	66

Назви теоретичних розділів	Розподіл годин					
	денна форма					
	у тому числі					
	Усього	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Підсумковий контроль	Самостійна робота

СЕМЕСТР VII

Змістовий модуль 9. Література на межі XIX–XX століть

Тема 1. Етико-естетська унікальність літератури межі століть	4	4				
Тема 2. Еміль Золя як теоретик і письменник французького натуралізму	2		2			
Тема 3. Декаданс. Символізм, імпресіонізм, естетизм та неоромантизм	4	2		2		
Тема 4. Втілення принципів символістської драми у п'єсі М. Метерлінка «Синій птах»	2		2			
Тема 5. Драматургія Августа Стріндберга	3					3

Тема 6. Авангардистські течії в літературі першої половини XX століття: кубізм, дадаїзм, сюрреалізм, експресіонізм. Російська література межі століть	4	2		2		
Тема 7. Поезія другої половини XIX століття	2	2				
Тема 8. Російська література межі століть	4					4
Тема 9. О. Уайльд — драматург	3					3
Тема 10. А. П. Чехов — драматург	2		2			
Підсумковий модульний контроль 1.	2				2	
Усього за змістовий модуль 9.	32	10	6	4	2	10

Змістовий модуль 10. Історія світової літератури першої половини XX століття

Тема 1. Історія світової літератури першої половини XX століття	5	2				3
Тема 2. Особливості творчого методу Джеймса Джойса	2		2			
Тема 3. Література «втраченого покоління»	5	2				3
Тема 4. Література екзистенціалізму	4	2		2		
Тема 5. Явище літературного екзистенціалізму. Творчість Альбера Камю	2		2			
Тема 6. Епічний театр Бертольда Брехта	4					4
Тема 7. Антиутопія у західноєвропейській літературі першої половини XX століття	4	2		2		
Підсумковий модульний контроль 2.	2				2	
Усього за змістовий модуль 10.	28	8	4	4	2	10

Змістовий модуль 11. Література другої половини XX — початку XXI століття

Тема 1. Друга світова війна як матеріал для західноєвропейської літератури	2	2				
Тема 2. Американський антимілітаристський роман. Курт Воннегут «Бійня № 5»	5					5
Тема 3. Феномен театру абсурду	4	2		2		
Тема 4. Театр абсурду. Самюель Беккет, Ежен Йонеско, Едвард Олбі	2		2			
Тема 5. Література нонконформізму 50–60-х років XX ст.	2	2				
Тема 6. Новий латиноамериканський роман	2	2				

Тема 7. Література постмодернізму	4	2		2		
Тема 8. Англійська література другої половини XX століття. Інтелектуальна проза Джона Фаулза. «Жінка французького лейтенанта»	2		2			
Тема 9. Сучасний літературний процес	5					5
Підсумковий модульний контроль 3.	2				2	
Усього за змістовий модуль 11.	30	10	4	4	2	10
Усього за семестр VII	90	28	14	12	6	30

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Література Стародавнього Сходу

Тема 1. Загальний огляд. Стародавні літератури Азії та Африки

Поява та первинні форми словесного мистецтва. Поняття міфу, поява театру, поезії. Архаїчні літератури. Шумерська література: історичні передумови виникнення літератури в шумерській цивілізації, основні жанри літератури. Аккадська література: передумови виникнення, основні жанри. Вплив шумерської літератури на аккадську. Хетська та хуритська літератури: періодизація, основні жанри, вплив хуритської літератури на розвиток хетської.

Основні поняття: міф, міфологія, культ, героїчний епос.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 2. Література Месопотамії

Міфічний епос. Космогонічна поема «Енума Еліш». Героїчний епос. «Поема про Гільгамеша». Ліричні жанри. Дидактика й афористика.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 3. Єгипетська література

Особливості єгипетських міфів. Космогонічні міфи. Заупокійна література («Тексти пірамід», «Тексти саркофагів», «Книга мертвих», цикл міфів про Осіріса). Афористика й дидактика («Повчання Птахотепа»). Казки Давнього Єгипту («Казка про двох братів», «Правда і Кривда», «Казка про потерпілого аварію на човні», «Казки папірусу Весткар»). Особливості філософської лірики («Бесіда розчарованого зі своєю душею», «Пісня арфіста»). Любовна лірика (цикли «Біля річки», «Дерева її саду»).

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 4. Давньоіндійська література

Індуїстські Веди. Особливості гімнографії. Махабхарата. Вставні епічні оповіді. Логічні та риторичні докази Бхагават-гіти. Рамаяна. Проблема

авторства. Герої епосу як втілення високих моральних якостей людини. Трипітака: Суттапітака (Зібрання текстів).

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 5. Давньокитайська література

Китайська міфологія. Культ предків. Поетичний світ Ши Цзин. І Цзин. Тексти про діалектичність світу як результат взаємодії ян та інь. Конфуціанський канон. Лунь Юй. Даоський канон. Дао Де Цзин. Поняття дао як першооснови й загального закону світобудови. Лірична поезія Давнього Китаю.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 6. Класичні літератури: древньоіранська та древньоєврейська

Древньоіранська література: історичні передумови виникнення, основні жанри. Древньоєврейська література: основні передумови виникнення, основні жанри.

Основні поняття: псалом, гімн.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 7. Давньоєврейська література

Ліричні жанри ТаНаХу. Псалтир. Поетика «Пісні над Піснями». Філософська притчева традиція ТаНаХу. Жанр апокаліпсису в давньоєврейській літературі.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Змістовий модуль 2. Література Європейської Античності

Тема 1. Загальна характеристика та періодизація античної літератури

Періодизація давньогрецької літератури. Архаїчний період давньогрецької літератури. Класичний період. Золота доба давньогрецької літератури. Давньогрецька проза, римський період.

Основні поняття: епічна поема, епопея, «гомерівське питання», гекзаметр, дидактичний епос.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 2. Давньогрецький епос

Пародійний епос. Дидактичний епос. Байка як дидактичний жанр античної літератури. Давньогрецька комедія.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2.

Тема 3. Давньогрецька лірика

Лірика. Провідні жанрові різновиди еллінської лірики (ямбічна, мелічна, монодійна, хорова). Відомості про життя та особливості творчості Тіртея, Архілоха, Алкмана, Алкея, Сапфо, Анакреонта. Античне римування. Поняття про «алкеєву строфу», «сапфічну строфу». Основні напрями творчих пошуків поетів Александрії, їх художні відкриття та творчі здобутки. Теокрит як засновник буколістичної поезії та різноманітних за змістом ідилій. Самобутність малих форм Каллімаха. Вплив давньогрецької лірики на розвиток європейської поезії.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 2, 10.

Тема 4. Пародійний епос

«Батрохоміомахія» як пародійна паралель до «Іліади» й «Одіссеї». Питання про причини й засоби дегероїзації гомерівських поем. Питання про авторство «Батрохоміомахії».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Тема 5. Дидактичний епос

Гесіод як творчий «суперник» Гомера. Поема «Робота і дні»: проблематика та художні особливості. Вставний фрагмент про солов'я і яструба як праобраз байки й зародок стрижневого мотиву всесвітньої літератури «на світі здавна так ведеться, що вищий перед нижчим гнеться» («У сильного всегда бессильный виноват»). Гесіодова періодизація історії людства («золота доба», «срібна доба» і т. д.), її морально-дидактичний сенс та культурне відлуння. Байка як дидактичний жанр античної літератури. Езоп — легендарний античний байкар. Його роль у розвитку жанру байки у всесвітній літературі. Формальні особливості, провідні мотиви, головні герої та літературне відлуння езопових байок. «Езопова мова» у всесвітній літературній традиції.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Тема 6. Давньогрецький театр

Джерела еллінської драми: народні свята на честь бога Діоніса, богині Деметри, культ мертвих, культ героїв. Семантика та етимологія терміну «трагедія», варіанти тлумачення. «Поетика» Арістотеля і теорія драми. Поняття «катарсис», «мімезис». «Батько трагедії» Есхіл. Життєвий шлях та особливості творчості. Трилогія про Прометея та її міфологічні джерела (поліваріативність міфу та його трансформація Есхілом). Софокл. Творчість митця як відбиття світогляду давніх греків. Міфологічна основа, тематика, ідейне спрямування творів (на прикладі творів «Едіп-цар» або «Антигона»). Еврипід. Творчість митця — віддзеркалення процесу занепаду афінської рабовласницької демократії. Трагедія «Медея» — торжество світогляду нового типу.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Тема 7. Давньогрецька комедія

Давня аттична (політична) комедія, її характерні ознаки. Творчість Аристофана — «батька комедії»: періоди творчості, їх характеристика. Сміливість критики в комедіях Аристофана (на прикладі однієї з комедій). Проблематика, система образів комедії «Лісістрата» (або «Хмари», «Жаби»). Нова («сімейно-побутова») аттична комедія. Втрата новою аттичною комедією політичної гостроти, її сімейно-побутові конфлікти (на прикладі комедії «Відлюдник»). Загальна характеристика комедії «Відлюдник».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Тема 8. Література Стародавнього Риму

Історичне значення римської літератури. Її місце в літературному процесі античного світу. Вплив Греції. Періодизація римської літератури. Римська література епохи республіки. Римська література епохи імперії.

Основні поняття: принципат, рецитації, буколіки, еклога, послання, епод, ода, фасти.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Тема 9. Давньоримський театр. Плавт. Теренцій

Особливості та періодизація давньоримської літератури. Вплив на неї еллінської культури. Менталітет римлян та специфіка римського театру. Пріоритет комедії на римській сцені. Тогати й паліати, відкриття і «плагіати» в римській драматургії. Творчість Плавта. Життєпис. Своєрідність творчості (на прикладі комедії «Скарб»). Публій Теренцій Афр. Життєвий шлях і особливості творчості. Проблематика та система образів комедії «Свекруха».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Тема 10. Римська лірика. Катулл. Вергілій

Загальна характеристика римської літератури кінця Республіки. Діяльність гуртка неотериків. Життєвий шлях і особливості творчості Катулла. Катулл і неотерики. «Неготіум» і «отіум». Своєрідність інтимної поезії. Твори, присвячені друзям. Критика політики Цезаря. Загальна характеристика римської літератури кінця Республіки. Діяльність гуртка неотериків. Вергілій. «Георгіки» як дидактичний епос. Гесіод і Вергілій: спільне та відмінне в дидактизмі творів. Вергілій «Буколіки» — грецька пастораль в римській літературі. IV еклога: християнство до християнства? Чому в «Божественній комедії Данте» провідником по християнському пеклу є саме поганин Вергілій?

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Тема 11. Античний роман

Еллінський роман. Соціально-історична зумовленість появи роману в давньогрецькій літературі. Роман Лонга «Дафніс і Хлоя»: соціально-

сентиментальне забарвлення твору, елементи психологізму, особливості сюжету. Римський роман. Роман Апулея «Метаморфози» як античний авантюрний роман, особливості його стилю. Функція чарівних перевтілень (метаморфоз) у творі та сенс його заголовку. Літературне відлуння твору Апулея (Боккачо «Декамерон» 2-га новела 5-го дня; 9-та новела 5-го дня). Значення давніх романів для розвитку європейської романістики.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Змістовий модуль 3. Література Середньовіччя

Тема 1. Вступ. Загальна характеристика та періодизація доби Середньовіччя

Загальна характеристика доби Середньовіччя. Періодизація. Світська та клерикальна література латинською мовою.

Основні поняття: скели, саги, друїди, барди, філіди, вікінги, скальди.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 2. Література раннього Середньовіччя

Література раннього Середньовіччя. Кельтський епос та його основні цикли. Скандинавський епос. Англосаксонський епос.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 3. Література зрілого Середньовіччя. Лицарський роман

Загальна характеристика літератури зрілого Середньовіччя. Французький героїчний епос. Німецький героїчний епос. Особливості розвитку епічного жанру в Іспанії. Сербський епос. Лицарська література як значне явище середньовічної культури. Особливості виникнення лицарського роману. Цикли лицарського роману. Лірика трубадурів. Мінезанг.

Основні поняття: епос, трувери, трубадури, міннезінгери, куртуазія, лицарський роман.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 4. Французький героїчний епос. «Пісня про Роланда»

Історична основа «Пісні про Роланда». Структура, сюжет, ідейно-тематична основа, провідні образи та художні особливості епосу. Французький героїчний епос у всесвітньому літературному контексті.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 5. Німецький героїчний епос

Літературний процес Німеччини XII–XIII ст. Особливості німецького епосу цього періоду. «Пісня про Нібелунгів» — вершина німецького

героїчного епосу. Питання про авторство поеми, система образів, стильова палітра. Поема «Пісня про Нібелунгів» у світовому мистецтві.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 6. Лицарська (куртуазна) література (XII–XIII ст.)

Передумови розвитку лицарської літератури. Провансальська лірика: жанри, тематика. Творчість Бертрама де Борна, Джауфре Рюделя. Лірика труверів у Франції та мінезингерів у Німеччині. Кретьєн де Труа та Вальтер фон дер Фогельвейде. Творчість вагантів.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 7. Середньовічна міська література

Виникнення міської літератури та її реалістичний характер. Жанри й стилі міської літератури. Провідна роль жанрів сатири та дидактики (фаблію, шванків) в утвердженні нової ідеології. Алегоричність тваринного епосу. Особливості розвитку міської і народної лірики. Драматургія: фольклорні джерела, основні жанри (містерія, міраклъ, мораліте). Значення міської літератури.

Основні поняття: фаблію, шванк, тваринний епос, містерія, мораліте, міраклъ.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 8. Життя і творчість Данте Аліг'єрі. «Божественна комедія»

Особливості творчості Данте Аліг'єрі. «Нове життя» і «поезія нового солодкого стилю». «Божественна комедія»: жанрові особливості, структура.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Змістовий модуль 4. Література доби Відродження

Тема 1. Відродження в Італії. Творчість Петрарки

Передумови Ренесансу. Гуманізм як передовий світогляд та реалізм як провідний метод епохи. Особливості розвитку та періодизація літератури Відродження. Відродження в Італії: фактори, що вплинули на зародження Ренесансу в країні, тематика та ідейне спрямування літератури цього періоду. Творчість Ф. Петрарки, Дж. Боккаччо.

Основні поняття: ренесанс, гуманізм, канцона, сонет.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 2. Література Відродження у Франції. Поезія Ф. Війона. Творчість М. Наваррської, П. де Ронсара

Передвідродження у Франції. Виклик середньовічному світосприйняттю в поезії Ф. Війона, її антиаскетичні мотиви, скептицизм творчості. Ренесансний характер збірки новел М. Наваррської «Гептамерон», вплив на книгу куртуазної літератури. Паризька літературна група «Плеяда» та її лідер П. Ронсар. Передумови появи й розвитку гуманістичної літератури у Франції. Своєрідність французького Ренесансу.

Основні поняття: гептамерон, новела, епіграми.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 3. Творчість Ф. Рабле як вершина французької літератури Відродження. Казка-сатира «Гаргантюа і Пантагрюель»

Творчість Франсуа Рабле. Фольклорні джерела роману Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Історія створення. Тема схоластики та захист гуманістичного ідеалу виховання в романі. Критичне зображення різних сторін феодального суспільства. Головні образи: Гаргантюа і Пантагрюель, Жан, Панург. Поєднання фантастичного й реального плану в романі.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 4. Ренесансна література Іспанії та Португалії

Своєрідність іспанського Ренесансу. Художні особливості іспанського лицарського роману. Становлення жанру шахрайського роману. Шляхи розвитку літератури Португалії.

Основні поняття: роман, шахрайський роман.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 5. Література Англії епохи Відродження

Формування англійської національної літератури. Роль французької культури пізнього Середньовіччя та італійської культури Відродження у формуванні гуманізму й реалізму Дж. Чосера. Збірка Дж. Чосера «Кентерберійські оповідання». Суспільно-викривальні тенденції «Утопії» Т. Мора та засоби їх художнього втілення.

Основні поняття: роман, утопія.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 6. Творчість М. Сервантеса як вершина іспанської літератури

Творчість М. Сервантеса. Роман «Дон Кіхот» Сервантеса як пародія на лицарські романи. Реалістичне зображення і широке охоплення соціальної дійсності в романі. Характеристика образів Дон Кіхота та Санчо Панси. Гуманістичний світогляд автора в романі. Поняття «донкіхотство».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 7. Особливості Північного Відродження. «Похвала Глупоті» Еразма Роттердамського

Відмінності Північного Відродження від італійського. Своєрідність Ренесансу в Нідерландах. Еразм Роттердамський (нідерландський вчений) як духовний наставник німецького гуманізму. Творча спадщина Еразма Роттердамського. Жанрова й композиційна своєрідність «Похвали Глупоті». Проблематика. Сатира в «Похвалі Глупоті», провідні філософсько-моральні мотиви. «Похвала Глупоті» як своєрідна енциклопедія тогочасної дійсності. Значення творчості митця для розвитку європейської літератури.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 8. Література Відродження в Німеччині

Ідейні течії доби. Суспільно-політична й соціальна природа гострих протиріч у Німеччині XV ст. Роль папського Риму в житті німецьких князівств. Виникнення і розвиток реформаційного руху. Гострий публіцистичний характер літератури доби. Провідна роль сатири. Віршована сатира Себастьяна Бранта «Корабель дурнів» як найвизначніший твір раннього німецького Відродження. «Народні книги». Особливості німецького гуманізму. Відродження справжніх християнських цінностей. Мартін Лютер як талановитий літератор. Переклад Біблії народною мовою, створення «протестантського хоралу».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Тема 9. Творчість В. Шекспіра

Загальна характеристика, періодизація творчості В. Шекспіра. «Шекспірівське питання». Сонет як жанр літератури, його особливості та ознаки. Англійський сонет. Цикл сонетів В. Шекспіра, їх загальна характеристика. Трагедія «Гамлет. Принц Датський» (1601 р.). Джерело сюжету трагедії. Тематика, проблематика, система образів трагедії. У чому трагедія Гамлета. Зміст проблеми «бути чи не бути». Значення творчості В. Шекспіра для розвитку європейської літератури.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 5.

Додаткова: 3, 4, 5, 6.

Змістовий модуль 5. Західноєвропейська література XVII століття**Тема 1. XVII століття — перехідна культурно-історична та літературна епоха**

Криза ренесансного гуманізму та культури Відродження. Основні напрями розвитку літератури цього періоду: ренесансний реалізм, бароко,

класицизм. Бароко. Бароко в літературі та мистецтві XVII ст. Іспанська література XVII ст. Особливості історичного процесу в Іспанії XVII ст.: маньєризм, культеранізм, гонгоризм.

Основні поняття: ренесансний реалізм, бароко, класицизм, маньєризм, культеранізм, гонгоризм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 2. Драматургія бароко. Педро Кальдерон «Життя — це сон»

Особливості комедійної творчості П. Кальдерона. «Життя — це сон». Особливості композиції, тематика й проблематика, поетична мова твору. Зображення світу та людини в драмі. Алегорико-філософське значення драми (християнське Провидіння, поганський фатум, ілюзорність земного буття, поняття свободи волі тощо).

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4, 8.

Тема 3. Барокова лірика. Джон Донн, Луїс де Гонгора-і-Арготе

Школа метафізичної поезії як явище англійського бароко. Художня своєрідність поезії Джона Донна. Луїс де Гонгора-і-Арготе. Основні теми та мотиви поезії Л. де Гонгори. Реалізація принципів «темного стилю» в творах Гонгори.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4, 8.

Тема 4. Творчість Дж. Мільтона

Періодизація творчості Мільтона. Поема «Втрачений рай» — зразок релігійно-філософського епосу XVII ст. Специфіка використання біблійної тематики в англійській літературі XVII ст. Суперечності задуму поеми. Особливості стилю поеми: динамізм композиції, тяжіння до глобальних узагальнень, контрастність образів, алегоризм і метафоричність. Барокові й класицистичні риси в творчості Мільтона.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 5. Класицизм як філософсько-естетична система й провідний напрям мистецтва XVII ст.

Естетика й поетика літератури класицизму. Система жанрів літератури класицизму, «високі» та «низькі» жанри. Французька література XVII ст. Історичні умови виникнення класицизму у Франції. Його основні принципи та ознаки. Теоретичний трактат «Поетичне мистецтво» Нікола Буало. Театр французького класицизму. Загальноєвропейське значення його теорії і практики.

Основні поняття: класицизм, позитивізм, закон трьох єдностей, класицистична трагедія і комедія.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 6. Театр французького класицизму. Творчість П'єра Корнеля та Жана Расіна

Особливості творчості П. Корнеля, драматургічні принципи. Трагедія «Сід»: історична основа, проблематика, система образів. Особливості творчості Ж. Расіна, драматургічні принципи. Трагедія «Федра»: тематика, проблематика, система образів.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 7. «Висока» комедія у творчості Мольєра

Особливості творчості Мольєра, драматургічні принципи. Мольєр і театр. «Міщанин-шляхтич»: історія створення комедії, особливості жанру, композиція. Тематика й проблематика комедії, система образів. Які риси класицистичної комедії знайшли втілення в п'єсі «Міщанин-шляхтич». Ідейний зміст та основні конфлікти комедії Мольєра «Тартюф». Схематизм образів-виразників певних вад, їх належність до конкретного соціального середовища. Образ слуги в комедіях Мольєра.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 10.

Тема 8. Творчість Ж. де Лафонтена

Життєвий і творчий шлях письменника. Перші літературні спроби. Внесок у розвиток байкарства. Соціальна сатира в його байках, їх художня структура та національна своєрідність. Вплив письменника на світову літературу.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Змістовий модуль 6. Література XVIII століття**Тема 1. Загальна характеристика доби Просвітництва**

Соціально-історичні та філософські умови появи Просвітництва. Основні художні напрями та естетичні принципи. Основні художні напрями в літературі — просвітницький класицизм, просвітницький реалізм, сентименталізм. Етапи Просвітництва. Основні положення просвітницької естетики. Просвітництво в Англії.

Основні поняття: просвітницький класицизм, просвітницький реалізм, сентименталізм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 2. Англійський просвітницький роман. Д. Дефо «Робінзон Крузо»

Просвітницька концепція Д. Дефо в романі «Робінзон Крузо». Своєрідність «природного» стилю. Жанрові особливості роману Д. Дефо. Реалістична основа твору, прототип та літературний герой. Концепції образів Робінзона й П'ятниці. Головний герой роману Д. Дефо «Робінзон Крузо» — тип просвітницького образу. Поняття «робінзонади».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 3. Література XVIII століття у Франції та Німеччині

Франція як центр просвітницького руху XVIII ст. Основні напрями й течії французької літератури цього періоду: рококо, класицизм, сентименталізм. Жан-Жак Руссо. Соціальні, політичні й філософські погляди. Критика цивілізації і теорія «природної людини» або «природного стану». Вольтер (Франсуа Марі Аруе) — центральна постать французького й європейського Просвітництва. Дені Дідро — засновник і творець «Енциклопедії». Німецька література XVIII ст. Своєрідність просвітницького руху в Німеччині. Рух «Буря і натиск». Веймарський неокласицизм.

Основні поняття: веймарський неокласицизм, принцип природовідповідності, рококо.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 4. Роман-сповідь Дені Дідро «Черниця»

Особливості творчості Д. Дідро, його філософські погляди. Роман-сповідь «Черниця»: жанрова специфіка, тематика та проблематика твору. Три плани роману. Образна система твору. Образ головної героїні — Сюзанни Сімонен.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 5. Російський сентименталізм

Поняття про російський сентименталізм. Життя і творчість М. Карамзіна, своєрідність поезії. Культ почуттів у повісті «Бідна Ліза».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 6. Філософська трагедія Й. В. Гете «Фауст»

Особливості творчості Й. В. Гете. Джерела сюжету «Фауста» Й. В. Гете. Переосмислювання відомого сюжету в дусі просвітницьких та гуманістичних ідей. Проблема жанру й творчого методу, специфіка композиції та її зв'язок з ідейним задумом автора. Філософська проблематика трагедії. Роль «Прологу у театрі» й «Прологу на небі». Система образів трагедії: шлях пошуків Фауста, його еволюція; ідейно-композиційне значення образу Мефістофеля; місце Маргарити в духовних пошуках Фауста; Вагнер і Фауст, сенс зіставлення,

концепція наукового пізнання; біблійні, міфологічні образи, алегоричні фігури, їх функції в творі Й. В. Гете. Сенса фіналу твору.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 7. Традиції та новаторство у трагедії Ф. Шиллера «Підступність та кохання»

Етапи творчого шляху Ф. Шиллера. Штюрмерський період в творчості Ф. Шиллера. Просвітницька проблематика драми «Підступність та кохання». Жанрове новаторство п'єси. Особливості драматичного конфлікту в творі та його художнього втілення. Використання відомого літературного мотиву. Новаторство Ф. Шиллера в зображенні характерів. Образна система трагедії. Руссоїстський пафос драми «Підступність та кохання».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 8. Література XVIII століття в Італії

Особливості розвитку італійської літератури у добу Просвітництва. Розвиток італійської драматургії Просвітництва. Боротьба за реформу італійської комедії (Карло Гольдоні та Карло Гоцці).

Основні поняття: драматургія, комедія масок, комізм, міщанська драма.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 9. Література італійського Просвітництва. Творчість К. Гоцці та К. Гольдоні

К. Гольдоні як реформатор італійського театру, засновник італійської драматургії. Демократичні персонажі в комедії К. Гольдоні «Слуга двох господ» та її роль в розвитку комедійної дії. К. Гоцці та його роль в італійському театрі XVIII століття. Жанрова своєрідність «ф'яби». Своєрідність фантастики та іронії, особливості рококо в комедії «Любов до трьох апельсинів».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Змістовий модуль 7. Література першої половини XIX століття.

Романтизм

Тема 1. Романтизм як літературний напрям

Естетичні, філософські та соціально-політичні чинники романтизму. Течії романтизму. Романтизм в німецькій літературі. Загальна характеристика, періодизація німецького романтизму. Єнсський та Гельдельберзький гуртки романтиків: естетичні маніфести, представники, твори. Провідні теоретики естетики романтизму Август Вільгельм і Фрідріх Шлегелі. Філософські ідеї Новалисса та їх втілення в романі «Генріх фон Офтердінген».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 2. Специфіка німецького романтизму в фантастичних казках-повістях Е. Т. А. Гофмана

Загальна характеристика творчості Е. Т. А. Гофмана. Побудова моделі романтичного універсуму в творах письменника. Місце Зла в романтичному універсумі. Казка-повість «Малюк Цахес на прізвисько Циннобер»: основний конфлікт, сатирико-метафоричний та філософський зміст. Тема «чар» Цахеса та здатність інших персонажів протидіяти їм. Жанрові складові літературної казки в творах Е. Т. А. Гофмана: функціональне навантаження образів фантастичних істот (магів, фей, чаклунів), мотиви казкових перетворень-метаморфоз і мотиви двійництва й двійників. Руйнування романтичної концепції «абсолютно вільної особистості».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 3. Генріх Гейне — ушавлений поет і прозаїк

Лірична збірка «Книга пісень»: змалювання природи як засобу бачення і пізнання світу й власної душі Г. Гейне. Тема кохання й образ коханої в ліриці поета. Образ ліричного героя в поезії Г. Гейне. Конфлікт ліричного героя з реальністю.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 4. Романтизм в англійській та французькій літературі

Своєрідність англійського романтизму та основних етапів його розвитку. Озерна школа та її представники: Вільям Вордсворт, Семюел Тейлор Колрідж, Роберт Сауті. Творчість провідних поетів романтиків: Вільяма Блейка, Персі Біші Шеллі, Джона Кітса. Джордж Ноел Гордон Байрон — уособлення романтизму не лише у творчості, а й у житті. Лірика Байрона. Вальтер Скотт — засновник історичного роману в світовій літературі. Французький романтизм. Загальна характеристика творчості провідних романтиків (Франсуа Рене де Шатобріана, Жорж Санд, Альфонса де Ламартіна, Альфреда де Віньї та ін.).

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 5. Роман В. Скотта «Айвенго» як художня реалізація моделі історичного роману доби романтизму

Славетний шотландець Вальтер Скотт і його історичні романи. Загальна характеристика «англійських» і «шотландських» романів В. Скотта. Передмова до «Айвенго» і викладені в ній вимоги до історичного роману. Історична епоха, що зображена в «Айвенго», її важливість як етапного моменту для формування нації і закладення основ великого королівства. Характеристика

образу головного героя: романтика пригод і кодекс честі лицаря. Роман «Айвенго» — фольклорний варіант, запозичений з народних легенд і балад, долі короля Річарда Левове Серце. Інші фольклорні образи в творі. Містичні (готичні) мотиви в романі. Доля Урфріди та історія її родини. Образ замку Торкілстон. Позиція автора, функціональне навантаження авторських коментарів.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 6. Роман В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»

Історія задуму й створення роману. Складові моделі історичного роману доби романтизму. Зображення життя міських низів середньовічного Парижа в дусі «живописного романтизму». Гротеск в системі естетики В. Гюго (передмова до драми «Кромвель»). Гротескні образи й «місцевий колорит» у романі «Собор Паризької Богоматері». Образ Квазімодо як реалізація теми пробудження душі. Мотив фатуму й фатального випадку як сюжетотворюючі основи в романі В. Гюго. Образ Собору, його місце й функція в структурі роману.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 7. Романтизм в російській, польській та американській літературі

Американський романтизм. Загальна характеристика, творчість його репрезентантів — письменників Вашингтона Ірвінга, Джеймса Фенімора Купера, Натаніеля Готорна. Польський романтизм. Історичні умови розвитку, етапи розвитку, провідні ідейно-тематичні мотиви, тип романтичного героя. Адам Міцкевич. Нарис життєвого й творчого шляху. Романтичні мотиви та поетична майстерність у циклах «Любовні сонети» та «Кримські сонети». Російський романтизм. Основні чинники виникнення. Класифікація та періодизація романтизму в Росії, специфіка, течії, жанри.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 8. Творчість М. Ю. Лермонтова

Творчий шлях поета. Провідні мотиви лірики поета. Естетика байронізму в поемах М. Ю. Лермонтова: структура поеми, тип героя, шкала моральних цінностей (поема «Демон»). Образ світу-в'язниці в романтичних поемах М. Ю. Лермонтова (поема «Мцирі»). Поеми М. Ю. Лермонтова «Мцирі» й «Демон»: спорідненість та антагонізм головних героїв.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4, 9.

Тема 9. Американський романтизм

Перший і другий етапи американського романтизму та їх особливості. Літературні угруповання американських письменників-романтиків.

Вашингтон Ірвінг. Особливості творчості. «Сонна Лощина»: особливості стилю, художні образи.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Змістовий модуль 8. Література другої половини XIX століття. Реалізм

Тема 1. Реалізм як художній напрям і творчий метод

Загальна характеристика реалізму як напрям мистецтв. Естетичне, філософсько-політичне підґрунтя реалізму.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 2. Французький реалізм

Особливості розвитку реалізму у Франції: естетичні маніфести, провідні жанри, проблематика. Французький реалістичний роман та його характерні ознаки. Провідні жанри. Ф. Стендаль як основоположник реалізму у французькій літературі. Творчість П. Меріме — перехідний етап від романтизму до реалізму. Художні особливості романістики О. де Бальзака. Задум, тематико-жанровий склад, основні принципи побудови «Людської комедії».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 3. «Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип реалістичного психологічного роману

Творча історія роману Г. Флобера «Пані Боварі». Проблема прототипів. Сміслові навантаження підзаголовку роману. Тематика та проблематика твору. Специфіка жанру. Розробка теми «втрачених ілюзій». Сюжетно-композиційні особливості роману. Специфіка конфлікту. Романний хронотоп. Характеристика образу головної героїні: виховання, освіта, погляди на життя. Боварі й боварізм. Другорядні персонажі в романі. Символічне навантаження образу сліпого жебрака. Об'єктивний метод Г. Флобера в романі «Пані Боварі». Особливості психологізму.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 4. Новелістика Гі де Мопассана

Життя і творчість. Художня своєрідність та тематичне розмаїття новелістики: різновиди, основні ознаки, провідні теми.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 5. Реалізм в Англії та США

Реалізм в англійській літературі вікторіанської доби, його відмінні ознаки, жанрова специфіка. Творчість Ч. Діккенса, художні особливості його

романістики. Створення нового різновиду епічного жанру — «роману-виховання». Американський реалізм: національна своєрідність, естетичні, філософські та історичні чинники. Творчість Г. Бічер-Стоу, Марка Твена.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 6. Американський реалізм

Життєвий і творчий шлях О'Генрі. Тема «маленької» людини у великому місті в новелах О'Генрі. Життєвий і творчий шлях Г. Джеймса, художня своєрідність його творчості. Психологізм, втілення емерсонівської доктрини «довіри до себе» в повісті «Дезі Міллер».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 7. Творчість Вільяма Текерейя

Життя і творчість В. Текерейя. Роман «Ярмарок пихи»: панорамна картина життя англійського суспільства вікторіанської доби, протиставлення головних героїв твору. Традиції шахрайського й романтичного роману в «Ярмарку пихи». Своєрідність змісту й поетики роману.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 8. Російський реалізм

Загальна характеристика російської реалістичної літератури. «Гоголівський період» російської літератури. Натуральна школа, періодизація, місце в розвитку реалізму. Російський реалістичний роман, характерні ознаки, видатні представники (І. О. Гончаров, І. С. Тургенєв, Л. М. Толстой, Ф. М. Достоєвський).

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Тема 9. Проблема «зайвої людини» в творчості І. С. Тургенєва

Суспільно-історичні причини звернення І. С. Тургенєва до зображення передової дворянської інтелігенції 30–40-х рр. XIX ст. Задум роману. «Рудін» та його творче втілення. Прототипи героїв. Образ Рудіна: основні етапи життя, драматизм долі, трагічний фінал. Сюжетно-композиційні особливості роману «Рудін». Своєрідність тургенєвського психологізму («таємна» психологія). Соціальна й психологічна характеристика героя пана Н. у повісті «Ася». Нове в тургенєвському трактуванні теми «зайвих людей». Стаття «Гамлет і Дон Кіхот». Жіночі образи: Наталія Ласунська, Ася. Майстерність І. С. Тургенєва у втіленні образів прекрасних російських жінок (тип тургенєвської дівчини).

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 4.

Змістовий модуль 9. Література на межі XIX–XX століть

Тема 1. Етико-естетська унікальність літератури межі століть

Складність літературного розвитку перехідного періоду. Множинність літературних напрямів і течій кінця XIX — початку XX століть. Модернізм. Періодизація модернізму («ранній» та «зрілий»). Натуралізм. Естетична основа, філософські засади, головні принципи. Е. Золя — теоретик натуралізму та засновник «експериментального роману». Епопея «Ругон-Маккари»: структура, проблематика, поетика (проблема творчого методу, розробка нових художніх прийомів).

Основні поняття: модернізм, натуралізм, «експериментальний роман».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 2. Еміль Золя як теоретик і письменник французького натуралізму

Е. Золя як теоретик натуралізму. Еволюція естетичних поглядів письменника. Цикл романів «Ругон-Маккари» — природнича й соціальна історія однієї родини в добу Другої Імперії. Історія створення, тематика, проблематика, специфіка жанру. Роман «Кар'єра Ругонів» як інтродукція до циклу, визначення в ньому провідних тем і мотивів усього циклу. Історична основа та соціальна панорама роману. Теорія спадкового впливу в контексті дослідження родоводу Ругон-Маккарів.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 3. Декаданс. Символізм, імпресіонізм, естетизм та неоромантизм

Символізм: естетичні принципи та філософські засади. Поняття про символ. Творчість Верлена. Імпресіонізм. Характерні ознаки. Поезія А. Рембо. Естетизм. Характерні ознаки. Естетизм як концепція творчості та філософія життя О. Уайльда. Неоромантизм. Визначальні риси. Тенденції неоромантизму в англійській літературі межі століть.

Основні поняття: символізм, імпресіонізм, естетизм, неоромантизм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 4. Втілення принципів символістської драми у п'єсі М. Метерлінка «Синій птах»

Загальна характеристика творчості М. Метерлінка, концепція «театру мовчання» (або «театр смерті»). Принципи символістської драми за Метерлінком (на прикладі п'єси «Сліпі»). «Синій птах» — світла лірична феєрія про вищі цінності людського буття. Символічний сенс сюжету пошуків Синього птаха та символістська картина світу в п'єсі. Образи Тільтіля та Мітіля — символ людства, що робить перші кроки в осягненні сенсу й гармонії буття. Багатозначність образу Синього птаха.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 5. Драматургія Августа Стріндберга

Еволюція естетичних та літературних поглядів А. Стріндберга, співвідношення реалізму, натуралізму та символізму в його творчості. Риси модернізму в одноактних драмах А. Стріндберга «Фрекен Юлія», «Батько». Символістсько-експресіоністські п'єси А. Стріндберга «Пляска смерті» (або «Соната привидів»): «песимістично-символістське» світовідчуття, алегоризм та символізм образів.

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 6. Авангардистські течії в літературі першої половини XX століття: кубізм, дадаїзм, сюрреалізм, експресіонізм. Російська література межі століть

Авангардизм у світовій літературі. Поетична реформа Г. Аполлінера. Сюрреалістична поетика А. Бретона, П. Елюара та літературні маніфести сюрреалізму. Характерні риси естетики сюрреалізму. «Срібна доба» російської поезії.

Основні поняття: авангардизм, сюрреалізм, акмеїзм, футуризм, імажинізм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 7. Поезія другої половини XIX століття

Поезія «чистого мистецтва» та її представники в російській літературі. Проблема художнього методу А. Фета (світосприйняття поета, своєрідність творчої позиції, вплив філософії Шопенгауера). Літературно-естетичні маніфести французьких поетів групи «Парнас». Творчість Ш. Леконта де Ліля.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 8. Російська література межі століть

Філософсько-естетичні концепції російського символізму, акмеїзму, футуризму, імажинізму. Творчість О. Блока, Б. Пастернака, А. Ахматової, С. Єсеніна, М. Гумільова, В. Маяковського, М. Цветаєвої.

Основні поняття: авангардизм, сюрреалізм, акмеїзм, футуризм, імажинізм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 9. О. Уайльд — драматург

Естетизм як основа світогляду й філософія життя О. Уайльда. Теорія естетизму в творчості («Занепад мистецтва брехні», «Пензль, перо і отрута», передмова до «Портрету Доріана Грея»). О. Уайльд — драматург. Трагедія «Соломея»: тематика, проблематика, система образів. Трагедія «Свята блудниця, або Жінка, покрита коштовностями»: тематика, проблематика, система образів. Комедія «Як важливо бути поважним»: тематика, проблематика, система образів.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 9.

Тема 10. А. П. Чехов — драматург

Сутність чеховського перевороту в драматургії; відкриття нових можливостей у зображенні на сцені психології людини та плину буденного життя («Вишневий сад»). Особливості художнього стилю драматурга: відмова від ефектного сюжету, атмосфера світлої печалі, ліризм, глибинний підтекст, морально-філософська проблематика, роль деталей та символів («Чайка», «Вишневий сад», «Три сестри»). Новий тип драматичного конфлікту. Переплетіння ліризму та іронії, специфіка підтексту в чеховських п'єсах. А. П. Чехов та Україна. Світове значення творчості митця.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 1, 2, 5, 8.

Змістовий модуль 10. Історія світової літератури першої половини XX століття**Тема 1. Історія світової літератури першої половини XX століття**

Філософсько-світоглядні та естетичні домінанти, які вплинули на розвиток літератури першої половини XX століття. Література модерніського напрямку та її філософсько-естетична система. Творчість Дж. Джойса, М. Пруста, Ф. Кафки. Літературно-мистецький напрям «модернізм» та його найяскравіші ознаки. Творчий доробок Т. С. Еліота як теоретика модернізму.

Основні поняття: «потік свідомості», міфоцентризм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 2. Особливості творчого методу Джеймса Джойса

Дж. Джойс — ірландський письменник-модерніст, його світоглядні й естетичні позиції. Вплив концепції З. Фрейда на творчий метод письменника. Характерні риси поезики модерністських творів Дж. Джойса: «потік свідомості», аналіз психології людини, елемент пародійності й іронізму, яскраво виражена інтертекстуальність. Поняття епіфанії та приклади її застосування в тексті роману «Портрет митця замолоду». Міфоцентризм роману «Портрет митця замолоду». Проаналізуйте систему міфів, що складають підґрунтя роману.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5.

Тема 3. Література «втраченого покоління»

Перша світова війна як матеріал до літератури першої половини XX століття. Походження терміну «втрачене покоління». Творчість Е. Хемінгуей, Е. М. Ремарка.

Основні поняття: втрачене покоління, стиль айсберга, підтекст, екзистенціалізм, екзистенція, людина абсурду, нульовий градус письма.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 4. Література екзистенціалізму

Література екзистенціалізму: філософська система та естетичні домінанти. Сартризим («буття у собі», «буття для себе», «екзистенція», «есенція»). Реалізація цих понять у п'єсі Ж.-П. Сартра «Мухи».

Основні поняття: втрачене покоління, стиль айсберга, підтекст, екзистенціалізм, екзистенція, людина абсурду, нульовий градус письма.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 5. Явище літературного екзистенціалізму. Творчість Альбера Камю

Домінанти літературного екзистенціалізму: особливості конфлікту, типу героя, вибору сюжетів. Філософські й естетичні погляди А. Камю. Вплив екзистенціалістських ідей на творчість митця. Характеристика головного героя роману А. Камю «Сторонній». «Нульовий градус письма» як стиль роману А. Камю «Сторонній». Роман А. Камю «Чума» як знаковий твір для філософських пошуків письменника. Дидактика роману «Чума».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 6. Епічний театр Бертольда Брехта

Теорія «епічного театру» Бертольда Брехта: теоретичний доробок та художня практика (особливості акторської гри та режисури, ефект відчуження, дидактика). Образ Галілея в драмі Б. Брехта «Життя Галілея» та феномен «життя Галілея» як проблема літератури ХХ століття. Руйнація образу «маленької людини» у творах Б. Брехта. Мотив панування ситуації над людиною у драмах Б. Брехта.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 7. Антиутопія у західноєвропейській літературі першої половини ХХ століття

Поняття антиутопії. Зв'язок антиутопії з традицією утопічних вчень. Жанроутворювальні складники утопії: обмежений простір, час без минулого та колективний герой, які руйнує антиутопія. Протиставлення штучного (технократичного) світу й світу справжнього (природного) в антиутопії Олдоса Хакслі «О новий чарівний світ». Персоналізм антиутопії як відновлення особистості та повноти приватного індивідуального життя. Образ Дикуну в романі О. Хакслі. Важливість відновлення минулого часу та справжньої історії для дидактики жанру антиутопії. Міфологема стіни в антиутопії.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Змістовий модуль 11. Література другої половини XX — початку XXI століття

Тема 1. Друга світова війна як матеріал для західноєвропейської літератури

Література НДР. Боротьба з фашизмом у зображенні німецьких письменників старшого покоління. Анна Зегерс та Віллі Бредель. Література ФРН. Створення групи «47». Американський антимілітаристський роман. «Американський погляд на Другу світову війну»: специфіка зображення війни в сучасній американській літературі. Традиції американської школи чорного гумору, які позначилися на антимілітаристських романах Курта Воннегута й Джозефа Хеллера.

Основні поняття: література тих, «хто повернувся», «селективна пам'ять», американський антимілітаристський роман, чорний гумор.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 2. Американський антимілітаристський роман. Курт Воннегут «Бійня № 5»

Загальна характеристика творчості К. Воннегута. Тема правди про війну в романі К. Воннегута «Бійня № 5». Метафора «хрестового походу дітей» в романі. Зіставлення образів оповідача (наратора), письменника (Курта Воннегута) та Біллі Пілігрима. Американська школа чорного гумору. Реалізація засобів школи чорного гумору в романі.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3, 4.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 3. Феномен театру абсурду

Вплив філософії екзистенціалізму на концептуальні положення явища театру абсурду. Своєрідність концепції людини у світі в антип'єсах абсурдистів. Жанрова своєрідність драм абсурдистів. Творчість С. Беккета, Е. Йонеско, Е. Олбі. Явище «середини століття» (mid-century) — становлення «суспільства споживання» та нонконформізм. Визначення двох типів культури: «культури гарячої» і «культури холодної». Творчість Д. Селінджера, Джона Апдайка.

Основні поняття: театр абсурду, явище «середина століття», конформізм, нонконформізм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7, 9.

Тема 4. Театр абсурду. Самюель Беккет, Ежен Йонеско, Едвард Олбі

Феномен театру абсурду як заперечення принципів традиційного театру: алогізм, безфабульність, пародіювання «трьох єдностей», відсутність звичного повчання. Концепція людини та людства у п'єсі С. Беккета «Чекання на Годо». Часопростір (хронотип) п'єси Беккета «Чекання на Годо». Універсалізм — складова творчого методу драматургів-абсурдистів. Образ Беранже у п'єсі Е. Йонеско «Носороги» — узагальнення людства в його найкращих рисах. Характеристика особливостей американського варіанту театру абсурду на основі аналізу п'єс Е. Олбі («Випадок у зоопарку»).

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7, 9.

Тема 5. Література нонконформізму 50–60-х рр. XX ст. (2 год.)

Явище «середини століття». Формування культури «суспільства споживання». Розрізнення «гарячої» та «холодної» культури. Портрет «ідеальних споживачів» у повісті Жоржа Перека «Речі». Успіх роману Дж. Д. Селінджера «Ловець у житі» як маніфесту літератури нонконформізму. Роман Дж. Д. Селінджера «Ловець у житі» — традиційний роман виховання. Сатиричне зображення світу дорослих у романі Дж. Д. Селінджера «Ловець у житі».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 6. Новий латиноамериканський роман

Шляхи розвитку літератури Латинської Америки. Феномен прози Кортасара й Борхеса як початок нового латиноамериканського роману. Вплив європейського сюрреалізму на становлення творчого методу «магічного реалізму» нового латиноамериканського роману. Тема великої історії всього людства й місце в ній Латинської Америки як головна проблема творчості кубинського письменника Алехо Карпент'єра. «Концерт бароко».

Основні поняття: латиноамериканський роман, «магічний реалізм».

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 7. Література постмодернізму

Виникнення терміна «постмодернізм». Становлення та риси постмодерної свідомості. Характерні ознаки постмодернізму як літературного напрямку. Проблема «розмивання» жанрів, їх пластичність та взаємопроникнення як один із шляхів розвитку новаторства в художній літературі. Взаємовплив елітарної та масової культури. Творчість Дж. Фаулза, Т. Стоппард, П. Зюскінд, У. Еко.

Основні поняття: постмодернізм, поліфонічність, амбівалентність, елітарна та масова культура.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 8. Англійська література другої половини XX століття. Інтелектуальна проза Джона Фаулза. «Жінка французького лейтенанта»

Джон Фаулз як представник гуманістичного напрямку сучасної літератури Великобританії: основні етапи творчості письменника. Роман Д. Фаулза «Жінка французького лейтенанта» (1969 р.): історія створення роману; вікторіанська епоха, основні риси вікторіанського роману; сучасні літературні тенденції в романі; композиційні особливості роману. Особливості проблематики й сюжету роману Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта». Образи героїв. Соціально-моральні проблеми, що порушені в романі: проблема місця і ролі жінки в суспільстві; відстоювання жінкою права на незалежність. Реалізація принципів постмодернізму в романі: іронічний дискурс, гра з читачем, інтертекстуальність.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

Тема 9. Сучасний літературний процес

Сучасний літературний процес: співіснування і взаємодія різних стилів, напрямів, течій. «Втеча культури на університетські кафедри», виживання і конкуренція художньої літератури з «відео», «мультимедіа», Інтернетом та іншими реаліями сучасності: «від Інтернету до Гуттенберга» (У. Еко). Феномен бестселеру; його взаємини з книжковим ринком і видавничою індустрією. Найпопулярніші художні твори з кола читання сучасної молоді (твори Р. Баха, Х. Мураками, П. Коельо, Б. Вербера та ін.). Р. Бах «Чайка Джонатан Лівінгстон». Жанрові ознаки твору «Чайка Джонатан Лівінгстон»: філософська казка, алегорично-моральна притча про людство XX століття тощо.

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1, 2, 3.

Додаткова: 2, 5, 7.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання

Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснення викладача
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування і нахили

**6.2. Система оцінювання навчальних досягнень студентів
за модуль V–VIII (підготовка молодшого спеціаліста)**

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за оцінювання	Модуль 5.		Модуль 6.		Модуль 7.		Модуль 8.	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	6	6	5	5
Відвідування семінарських занять	1	5	5	5	5	7	7	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30	5	50	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50	1	25	2	50	1	25
Разом			100		75		123		53
Максимальна кількість балів	351								
Розрахунок коефіцієнта	2,28								

**6.3. Система оцінювання навчальних досягнень студентів
за модуль IX–XI (підготовка молодшого спеціаліста)**

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 9.		Модуль 10.		Модуль 11.	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	4	4	5	5
Відвідування семінарських занять	1	3	3	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	2	10
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом			68		56		62
Максимальна кількість балів	186						
Розрахунок коефіцієнта	3,1						

Студент допускається до іспиту за умови виконання навчального плану й накопичення мінімальної кількості балів — 35.

**6.4. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання
III–IV СЕМЕСТР**

Тема 1. Література Месопотамії (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Міфічний епос. Космогонічна поема «Енума Еліш». Героїчний епос. «Поема про Гільгамеша».
2. Ліричні жанри. Дидактика й афористика.

Тема 2. Єгипетська література (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Особливості єгипетських міфів. Космогонічні міфи. Заупокійна література («Тексти пірамід», «Тексти саркофагів», «Книга мертвих», цикл міфів про Осиріса).
2. Афористика й дидактика («Повчання Птахотепа»). Казки Давнього Єгипту («Казка про двох братів», «Правда і Кривда», «Казка про потерпілого аварію на човні», «Казки папірусу Весткар»).

Тема 3. Давньоєврейська література (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Ліричні жанри ТаНаХу. Псалтир. Поетика «Пісні над Піснями».
2. Філософська притчева традиція ТаНаХу. Жанр апокаліпсису в давньоєврейській літературі.

Тема 4. Пародійний епос («Батрохоміомахія») (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. «Батрохоміомахія» як пародійна паралель до «Іліади» й «Одіссеї».
2. Причини й засоби дегероїзації гомерівських поем. Авторство «Батрохоміомахії».

Тема 5. Дидактичний епос (Гесіод. Езоп) (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Гесіод як творчий «суперник» Гомера. Поема «Робота і дні»: проблематика та художні особливості. Гесіодова періодизація історії людства («золота доба», «срібна доба» і т. д.), її морально-дидактичний сенс та культурне відлуння.
2. Байка як дидактичний жанр античної літератури. Езоп — легендарний античний байкар. Його роль у розвитку жанру байки у всесвітній літературі. «Езопова мова» у всесвітній літературній традиції.

Тема 6. Античний роман (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Еллінський роман. Соціально-історична зумовленість появи роману в давньогрецькій літературі. Роман Лонга «Дафніс і Хлоя»: соціально-сентиментальне забарвлення твору, елементи психологізму, особливості сюжету.
2. Римський роман. Роман Апулея «Метаморфози» як античний авантюрний роман, особливості його стилю. Функція чарівних перевтілень (метаморфоз) у творі та сенс його заголовку.
3. Літературне відлуння твору Апулея (Боккачо «Декамерон» 2-га новела 5-го дня; 9-та новела 5-го дня). Значення давніх романів для розвитку європейської романістики.

Тема 7. Французький героїчний епос. «Пісня про Роланда» (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Історична основа «Пісні про Роланда». Структура, сюжет, ідейно-тематична основа, провідні образи та художні особливості епосу.
2. Французький героїчний епос у всесвітньому літературному контексті.

Тема 8. Німецький героїчний епос (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Літературний процес Німеччини XII–XIII ст. Особливості німецького епосу цього періоду. «Пісня про Нібелунгів» — вершина німецького героїчного епосу.
2. Питання про авторство поеми, система образів, стильова палітра. Поема «Пісня про Нібелунгів» у світовому мистецтві.

Тема 9. Середньовічна міська література (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Виникнення міської літератури та її реалістичний характер. Жанри й стилі міської літератури.
2. Провідна роль жанрів сатири та дидактики (фаблію, шванків) в утвердженні нової ідеології.
3. Особливості розвитку міської і народної лірики. Драматургія: фольклорні джерела, основні жанри (містерія, міраклъ, мораліте).

Тема 10. Ренесансна література Іспанії та Португалії (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Своєрідність іспанського Ренесансу.
2. Художні особливості іспанського лицарського роману.
3. Становлення жанру шахрайського роману.
4. Шляхи розвитку літератури Португалії.

Тема 11. Література Англії епохи Відродження (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Формування англійської національної літератури.
2. Роль французької культури пізнього Середньовіччя та італійської культури Відродження у формуванні гуманізму й реалізму Дж. Чосера.
3. Збірка Дж. Чосера «Кентерберійські оповідання».
4. Суспільно-викривальні тенденції «Утопії» Т. Мора та засоби їх художнього втілення.

Тема 12. Епоха Відродження в Німеччині (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Ідейні течії доби. Суспільно-політична й соціальна природа гострих протиріч у Німеччині XV ст. Роль папського Риму в житті німецьких князівств. Виникнення і розвиток реформаційного руху.
2. Гострий публіцистичний характер літератури доби. Провідна роль сатири. Віршована сатира Себастьяна Бранта «Корабель дурнів» як найвизначніший твір раннього німецького Відродження.
3. Особливості німецького гуманізму. Мартін Лютер як талановитий літератор. Переклад Біблії народною мовою, створення «протестантського хоралу».

V–VI СЕМЕСТР

Тема 1. Творчість Дж. Мільтона (8 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Періодизація творчості Мільтона. Поема «Втрачений рай» — зразок релігійно-філософського епосу XVII ст.

2. Специфіка використання біблійної тематики в англійській літературі XVII ст. Суперечності задуму поеми. Особливості стилю поеми: динамізм композиції, тяжіння до глобальних узагальнень, контрастність образів, алегоризм і метафоричність.

3. Барокові й класицистичні риси в творчості Мільтона.

Тема 2. Творчість Ж. де Лафонтена (8 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Життєвий і творчий шлях письменника. Перші літературні спроби. Внесок у розвиток байкарства.
2. Соціальна сатира в його байках, їх художня структура та національна своєрідність. Вплив письменника на світову літературу.

Тема 3. Література XVIII століття в Італії (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Особливості розвитку італійської літератури у добу Просвітництва. Розвиток італійської драматургії Просвітництва.
2. Боротьба за реформу італійської комедії (Карло Гольдоні та Карло Гоцці).

Тема 4. Література італійського Просвітництва. Творчість К. Гоцці та К. Гольдоні (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. К. Гольдоні як реформатор італійського театру, засновник італійської драматургії. Демократичні персонажі в комедії К. Гольдоні «Слуга двох господ» та її роль в розвитку комедійної дії.
2. К. Гоцці та його роль в італійському театрі XVIII століття. Жанрова своєрідність «ф'яби».
3. Своєрідність фантастики та іронії, особливості рококо в комедії «Любов до трьох апельсинів».

Тема 5. Генріх Гейне — ушавлений поет і прозаїк (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Лірична збірка «Книга пісень»: змалювання природи як засобу бачення і пізнання світу й власної душі Г. Гейне. Тема кохання й образ коханої в ліриці поета.
2. Образ ліричного героя в поезії Г. Гейне. Конфлікт ліричного героя з реальністю.

Тема 6. Творчість М. Ю. Лермонтова (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Творчий шлях поета. Провідні мотиви лірики поета. Естетика байронізму в поемах М. Ю. Лермонтова: структура поеми, тип героя, шкала моральних цінностей (поема «Демон»).
2. Образ світу-в'язниці в романтичних поемах М. Ю. Лермонтова (поема «Мцирі»).
3. Поеми М. Ю. Лермонтова «Мцирі» й «Демон»: спорідненість та антагонізм головних героїв.

Тема 7. Новелістика Гі де Мопассана (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Життя і творчість Гі де Мопассана.

2. Художня своєрідність та тематичне розмаїття новелістики: різновиди, основні ознаки, провідні теми.

Тема 8. Проблема «зайвої людини» в творчості І. С. Тургенєва (6 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Суспільно-історичні причини звернення І. С. Тургенєва до зображення передової дворянської інтелігенції 30–40-х рр. XIX ст. Задум роману «Рудін» та його творче втілення. Прототипи героїв.
2. Образ Рудіна: основні етапи життя, драматизм долі, трагічний фінал. Сюжетно-композиційні особливості роману «Рудін». Своєрідність тургенєвського психологізму («таємна» психологія).
3. Соціальна й психологічна характеристика героя пана Н. у повісті «Ася». Нове в тургенєвському трактуванні теми «зайвих людей». Стаття «Гамлет і Дон Кіхот». Жіночі образи: Наталія Ласунська, Ася. Майстерність І. С. Тургенєва у втіленні образів прекрасних російських жінок (тип тургенєвської дівчини).

VII СЕМЕСТР

Тема 1. Драматургія Августа Стріндберга (3 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Еволюція естетичних та літературних поглядів А. Стріндберга, співвідношення реалізму, натуралізму та символізму в його творчості. Риси модернізму в одноактних драмах А. Стріндберга «Фрекен Юлія», «Батько».
2. Символістсько-експресіоністські п'єси А. Стріндберга «Пляска смерті» (або «Соната привидів»): «песимістично-символістське» світовідчуття, алегоризм та символізм образів.

Тема 2. Російська література межі століть (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Філософсько-естетичні концепції російського символізму, акмеїзму, футуризму, імажинізму.
2. Творчість О. Блока, Б. Пастернака, А. Ахматової, С. Єсеніна, М. Гумільова, В. Маяковського, М. Цветаєвої.

Тема 3. О. Уайльд — драматург (3 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Естетизм як основа світогляду й філософія життя О. Уайльда. Теорія естетизму в творчості («Занепад мистецтва брехні», «Пензль, перо і отрута», передмова до «Портрету Доріана Грея»). О. Уайльд — драматург.
2. Трагедія «Соломея»: тематика, проблематика, система образів. Трагедія «Свята блудниця, або Жінка, покрита коштовностями»: тематика, проблематика, система образів.
3. Комедія «Як важливо бути поважним»: тематика, проблематика, система образів.

Тема 4. Історія світової літератури першої половини XX століття (3 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Літературно-мистецький напрям «модернізм» та його найяскравіші ознаки.
2. Творчий доробок Т. С. Еліота як теоретика модернізму.

Тема 5. Література «втраченого покоління» (3 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Багатогранність творчості Е. Хемінгуея.
2. Творчий доробок Е. М. Ремарка.

Тема 6. Епічний театр Бертольда Брехта (4 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Теорія «епічного театру» Бертольда Брехта: теоретичний доробок та художня практика (особливості акторської гри та режисури, ефект відчуження, дидактика).
2. Образ Галілея в драмі Б. Брехта «Життя Галілея» та феномен «життя Галілея» як проблема літератури ХХ століття.
3. Руйнація образу «маленької людини» у творах Б. Брехта. Мотив панування ситуації над людиною у драмах Б. Брехта.

Тема 7. Американський антимілітаристський роман. Курт Воннегут «Бійня № 5» (5 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Загальна характеристика творчості К. Воннегута.
2. Тема правди про війну в романі К. Воннегута «Бійня № 5». Метафора «хрестового походу дітей» в романі.
3. Зіставлення образів оповідача (наратора), письменника (Курта Воннегута) та Біллі Пілігрима. Американська школа чорного гумору. Реалізація засобів школи чорного гумору в романі.

Тема 8. Сучасний літературний процес (5 год)

Розкрийте теоретичні питання, інформацію законспектуйте.

1. Сучасний літературний процес: співіснування і взаємодія різних стилів, напрямів, течій. «Втеча культури на університетські кафедри», виживання і конкуренція художньої літератури з «відео», «мультимедіа», Інтернетом та іншими реаліями сучасності: «від Інтернету до Гуттенберга» (У. Еко).
2. Феномен бестселеру; його взаємини з книжковим ринком і видавничою індустрією. Найпопулярніші художні твори з кола читання сучасної молоді (твори Р. Баха, Х. Мураками, П. Коельо, Б. Вербера та ін.).
3. Р. Бах «Чайка Джонатан Лівінгстон». Жанрові ознаки твору «Чайка Джонатан Лівінгстон»: філософська казка, алегорично-моральна притча про людство ХХ століття тощо.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за виконану роботу — 5.

6.5. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів — 25	Критерії оцінювання
25–20	Завдання виконані якісно (90 % – 100 % виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19–15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89 % – 75 % виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14–10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74 % – 50 % виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0–9	Завдання не виконано (виконання 49 % усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

6.6. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: письмова. Екзамен у формі письмового тестування з практичним завданням. Максимальна кількість балів: 40 балів. Критерії оцінювання: тестування — 20 балів (за одну правильну відповідь — один бал; усього 20 запитань). Практичне завдання — 20 балів (запропоновано два завдання, кожне із завдань — 10 балів).

6.7. Орієнтований перелік питань для семестрового контролю

Питання до іспиту

1. Розкрийте особливості єгипетських міфів, зокрема космогонічних.
2. Проаналізуйте портрет «ідеальних споживачів» у повісті Жоржа Перека «Речі».
3. Дайте загальну характеристику та періодизацію давньогрецької літератури.
4. Розкрийте суть еллінського фольклору й міфотворчості, основні цикли елінських міфів та їх вплив на літературу.
5. Дайте загальну характеристику архаїчного періоду літератури.
6. Розкрийте суть «Гомерівського питання».
7. Охарактеризуйте «Батрохоміомахію» як пародійну паралель до «Іліади».
8. Охарактеризуйте повість Дж. Д. Селінджера «Ловець у житті» як повість-виховання
9. Розкрийте роль Езопа в розвитку жанру байки у всесвітній літературі.
10. Охарактеризуйте еллінську лірику, її провідні жанри та найголовніших представників.
11. Розкрийте походження та особливості еллінської драми.

12. Проаналізуйте проблематику, систему образів і літературне відлуння трагедії Софокла «Едіп-цар».
13. Охарактеризуйте особливості та періодизацію давньоримської літератури, вплив на неї еллінської культури.
14. Дайте загальну характеристику античної літератури, її історичне значення.
15. Дайте загальну характеристику доби Середньовіччя.
16. Охарактеризуйте лицарську літературу як значне явище середньовічної культури.
17. Розкрийте особливості розвитку та періодизацію літератури Відродження.
18. Розкрийте філософську суть трагедії В. Шекспіра «Гамлет. Принц Датський».
19. Розкрийте суть зображення світу та людини в драмі П. Кальдерона «Життя — це сон».
20. Охарактеризуйте ідейний зміст та основні конфлікти комедії Мольєра «Тартюф».
21. Проаналізуйте внесок у розвиток байкарства Ж. де Лафонтена.
22. Охарактеризуйте Просвітництво: основні художні напрями та естетичні принципи.
23. Проаналізуйте роман-сповідь Дені Дідро «Черниця»: жанрова специфіка, тематика та проблематика твору.
24. Розкрийте специфіку німецького романтизму в фантастичних казках-повістях Е. Т. А. Гофмана.
25. Охарактеризуйте реалізм як художній напрям та метод.
26. Проаналізуйте «Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип реалістичного психологічного роману.
27. Охарактеризуйте естетизм як концепцію творчості та філософію життя О. Уайльда.
28. Розкрийте риси модернізму в одноактних драмах А. Стріндберга «Фрекен Юлія», «Батько».
29. Охарактеризуйте літературно-мистецький напрям «модернізм» та його найяскравіші ознаки.
30. Проаналізуйте теорію «епічного театру» Бертольда Брехта: теоретичний доробок та художню практику (особливості акторської гри та режисури, ефект відчуження, дидактика).
31. Охарактеризуйте традиції американської школи чорного гумору, які позначилися на антимілітаристському романі Курта Воннегута «Бійня № 5».
32. Розкрийте тему правди про війну в романі К. Воннегута «Бійня № 5», метафору «хрестового походу дітей».
33. Охарактеризуйте образ Беранже у п'єсі Е. Йонеско «Носороги» як узагальнення людства в його найкращих рисах.
34. Дайте повну характеристику особливостей американського варіанту театру абсурду на основі аналізу п'єс Е. Олбі («Випадок у зоопарку»).

35. Розкрийте образ Жана Батіста Гренуя як образ героя-маргінала, який перебуває «по той бік» етичних обмежень і заборон. Визначте причини формування монстра.
36. Охарактеризуйте соціально-моральні проблеми в романі Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта».
37. Проаналізуйте реалізацію принципів постмодернізму в романі Дж. Фаулза «Жінка французького лейтенанта»: іронічний дискурс, гра з читачем, інтертекстуальність.
38. Розкрийте концепцію людини та людства у п'єсі С. Беккета «Чекання на Годо».
39. Охарактеризуйте реалізацію понять «буття у собі», «буття для себе», «екзистенція», «есенція» у п'єсі Ж.-П. Сартра «Мухи».
40. Розкрийте мотив фатуму й фатального випадку як сюжетотворчі основи в романі В. Гюго. «Собор Паризької Богоматері».
41. Проаналізуйте казку-повість Е. Т. А. Гофмана «Малюк Цахес на прізвисько Циннобер»: основний конфлікт, сатирико-метафоричний та філософський зміст твору.
42. Розкрийте шляхи пошуків Фауста, його еволюцію (Й. В. Гете «Фауст»).
43. Проаналізуйте роман-сповідь Д. Дідро «Черниця» (жанрова специфіка, тематика та проблематика твору).
44. Розкрийте історію створення, особливості жанру, композицію комедії Мольєра «Міщанин-шляхтич».
45. Охарактеризуйте гуманістичний світогляд М. Сервантеса в романі «Дон Кіхот».
46. Розкрийте жанрові особливості й структуру «Божественної комедії». Данте Аліг'єрі.
47. Охарактеризуйте космогонічну поему «Енума Еліш».
48. Охарактеризуйте героїчний епос «Поема про Гільгамеша».
49. Розкрийте філософську суть «Махабхарати».
50. Охарактеризуйте заупокійну літературу Давнього Єгипту («Тексти пірамід», «Тексти саркофагів», «Книга мертвих», цикл міфів про Осиріса).

6.8. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90–100	Відмінно
B	82–89	Дуже добре
C	75–81	Добре
D	69–74	Задовільно
E	60–68	Достатньо
FX	35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

Разом: 120 год, лекції — 36 год, семінарські заняття — 20 год, модульний контроль — 8 год, самостійна робота — 56 год.

[illegible]

7.2. Навчально-методична карта дисципліни «Історія світової літератури»

V / VI СЕМЕСТР

Разом: 180 год, лекції — 42 год, семінарські заняття — 42 год, підготовка і складання підсумкового контролю — 18 год,
модульний контроль — 12 год, самостійна робота — 66 год.

Модулі	Змістовий модуль 5.			Змістовий модуль 6.					Змістовий модуль 7.				Змістовий модуль 8.				
Назва модуля	Західноєвропейська література XVII століття			Література XVIII століття					Література першої половини XIX століття. Романтизм				Література другої половини XIX століття. Реалізм				
Лекції	1 - 2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Теми лекцій	XVII століття — перехідна культурно-історична та літературна епоха	Класицизм як філософсько-естетична система і провідний напрям мистецтва XVII ст.	«Висока» комедія у творчості Мольєра	Загальна характеристика доби	Англійський просвітницький роман. Д. Дефо «Робінзон Крузо»	Література XVIII століття у Франції та Німеччині	Російський сентименталізм	Філософська трагедія Й. В. Гете «Фауст»	Романтизм як літературний напрям	Романтизм в англійській та французькій літературі	Романтизм у російській, польській та американській літературі	Американський романтизм	Реалізм як художній напрям та творчий метод	Французький реалізм	Реалізм в Англії та США	Творчість Вільяма Теккерея	Російський реалізм
Теми семінарських занять	Драматургія бароко. Педро Кальдерон «Життя — це сон»	Барокова лірика. Джон Донн, Луїс де Гонгора-і-Арготе	Театр французького класицизму. Творчість П. Корнеля та Ж. Расіна	Роман-сповідь Дені Дідро	Трагедії та новаторство у трагедії Ф. Шіллера «Підступність та кохання»				Специфіка німецького романтизму в фантастичних казках-повістях Е. Т. А. Гофмана	Роман В. Скотта «Айвенго» як художня реалізація моделі історичного роману доби романтизму	Роман В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»		«Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип реалістичного психологічного роману	Американський реалізм			
Самостійна робота	Табл. 6.4			Табл. 6.4					Табл. 6.4				Табл. 6.4				
Контроль	Модульна контрольна робота 1. Модульна контрольна робота 2.			Модульна контрольна робота 3.					Модульна контрольна робота 4. Модульна контрольна робота 5.				Модульна контрольна робота 6.				
Підсумковий контроль	Залік																

7.3. Навчально-методична карта дисципліни «Історія світової літератури»

VII CEMENT

Разом: 90 год, лекції — 28 год, семінарські заняття — 14 год, індивідуальна робота — 12 год, модульний контроль — 6 год, самостійна робота — 30 год.

Модулі	Змістовий модуль 9.				Змістовий модуль 10.				Змістовий модуль 11.				
Назва модуля	Література на межі XIX–XX століть				Історія світової літератури першої половини XX століття				Література другої половини XX — початку XXI століття				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекцій	Етико-естетська унікальність літератури межі століть	Декаданс. Символізм, імпресіонізм, естетизм та неоромантизм	Авангардистські течії в літературі першої половини XX століття: кубізм, дадаїзм, сюрреалізм, експресіонізм. Російська література межі століть	Поезія другої половини XIX століття	Історія світової літератури першої половини XX століття	Література «втраченого покоління»	Література екзистенціалізму	Антиутопія у західноєвропейській літературі першої половини XX століття	Друга світова війна як матеріал для західноєвропейської літератури	Феномен театру абсурду	Література нонконформізму 50–60-х років XX ст.	Новий латиноамериканський роман	Література постмодернізму
Теми семінарських занять	Еміль Золя як теоретик і письменник французького натуралізму	Втілення принципів символістської драми у п'єсі М. Метерлінка «Синій плах»	А. П. Чехов — драматург		Особливості творчого методу Джеймса Джойса	Явище літературного екзистенціалізму. Творчість Альбера Камю			Театр абсурду. Самюель Беккет, Ежен Йонеско, Едвард Олбі	Англійська література другої половини XX століття. Інтелектуальна проза Джона Фаулза. «Жінка французького лейтенанта»			
Самостійна робота	Табл. 6.4				Табл. 6.4				Табл. 6.4				
Контроль	Модульна контрольна робота 1.				Модульна контрольна робота 2.				Модульна контрольна робота 3.				
Підсумковий контроль	Іспит												

8.1. Рекомендовані джерела III–IV СЕМЕСТР

Основні (базові)

1. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження — Київ : Центр учбової літератури, 2007.— 248 с.
2. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX — початку XX століття — К. : Центр учбової літератури, 2011.— 400 с.
3. Затонський Д. В. Зарубіжна проза другої половини XX сторіччя. — К. : Навчальна книга, 2002.— 320 с.
4. Наливайко Д. С. Антологія зарубіжної поезії другої половини XIX–XX сторіччя. — К. : Навчальна книга, 2003.— 320 с.
5. Пащенко В. І. Антична література : підручник для студ. вищ. навч. закладів / В. І. Пащенко, Н. І. Пащенко. — К. : Либідь, 2001.— 717 с.

Додаткові

1. Анікст О. Діалектика Гамлета // Зарубіжна література. — 2006. — № 6(454).— С. 12–22.
2. Антоневська А. Пантеон скандинавських богів // Всесвітня література та культура. — 2005.— № 5.— С. 2–6.
3. Гончарук Т. Поняття про «вічний образ». Зображення подвигів Дон Кіхота. // Зарубіжна література. — 2005.— № 40.— С. 13.
4. Губенко Г. «Роман про Трістана та Ізольду» // Зарубіжна література. — 2005.— Жовтень. — Число 40.— С. 14–16.
5. Забудько В. Своєрідність лірики трубадурів // Зарубіжна література. — 2005.— Грудень. — Число 46.— С. 7–9.
6. Зубко Л. Воїни Середньовіччя // Зарубіжна література. — 2005.— № 8.— С. 65–66.
7. Ляпкіна Н. Великий син Іспанії. Сервантес // Зарубіжна література. — 2005.— Березень. — № 6.— С. 2.
8. Кривенко Г. Куди прямує людська душа // Зарубіжна література. — 2005.— Жовтень. — Число 38.— С. 3–4.
9. Кузьменчук І. До розуміння Данте // Зарубіжна література. — 2005.— Жовтень. — Число 38.— С. 5.
10. Хроменко І. Лірика давньогрецьких поетів // Зарубіжна література в школах України. — 2008.— № 9.— С. 45–48.

Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України
ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>

8.2. Рекомендовані джерела V–VI СЕМЕСТР

Основні (базові)

1. Гиленсон Б. А. История зарубежной литературы конца XIX — начала XX века.— М. : Академия, 2006.— 480 с.
2. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття : навчальний посібник.— 2-ге вид., перероб. та доп.— К. : Центр учбової літератури, 2009.— 292 с.
3. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVIII століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. Й. Давиденко, М. О. Величко.— К. : Центр учбової літ-ри, 2007.— 292 с.
4. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX — початку XX століття — К. : Центр учбової літератури, 2011.— 400 с.
5. Наливайко Д. С. Антологія зарубіжної поезії другої половини XIX–XX сторіччя.— К. : Навчальна книга, 2003.— 320 с.

Додаткові

1. Анікст О. Діалектика Гамлета // Зарубіжна література.— 2006.— № 6(454).— С. 12–22.
2. Гиленсон Б. А. История зарубежной литературы конца XIX — начала XX века.— М. : Академия, 2006.— 480 с.
3. Гладишев В. Літературознавчий контекст — засіб виявлення своєрідності естетизму О. Вайльда // ВЛК — 2009.— № 3.— С. 2–5.
4. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури XX століття — К. : Центр учбової літератури, 2011.— 488 с.
5. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття / Т. Н. Денисова. — К. : Довіра, 2002.— 320 с.
6. Лозовая Л. В. Русский футуризм и романтизм // Интеллект. Особистість. Цивілізація.— Донецьк, 2006.— Вип. 4.— С. 271–280.
7. Кулачинська В. Панорама життя Франції. Перша половина XIX століття / В. Кулачинська // Світова література. Шкільний світ.— 2015.— № 21–22 (листоп.).— С. 48–54.
8. Мережковський Д. С. Педро Кальдерон // Всесвітня література та культура.— 2005.— № 8.— С. 21–26.
9. Назарець В. М. «Ні, я не Байрон, я інший...» Творчість Михайла Лермонтова // Зарубіжна література в школах України. — 2010.— № 3.— С. 12–15.
10. Орлова О. В. Театр, який спонукає задуматись над абсурдністю нашого життя : Конспект уроків за п'єсою «Носороги» Е. Йонеско // ВЛ — 2006.— № 4.— С. 52–59.

8.3. Рекомендовані джерела VII СЕМЕСТР

Основні (базові)

1. Давиденко Г. Й. та ін. Історія новітньої зарубіжної літератури / Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерьова М. О. / Навч. посібник. — К. : Центр учбової літератури, 2008.— 274 с.
2. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття — К. : Центр учбової літератури, 2011.— 488 с.
3. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ — початку ХХ століття — К. : Центр учбової літератури, 2011.— 400 с.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття / Т. Н. Денисова.— К. : Довіра, 2002.— 320 с.
5. Наливайко Д. С. Антологія зарубіжної поезії другої половини ХІХ—ХХ сторіччя.— К. : Навчальна книга, 2003.— 320 с.

Додаткові

1. Борбунюк В. А. Архетипическая символика в пьесах А. П. Чехова // Вісник.— Х., 2005.— Сер. : Філологія, вип. 46.— С. 156–162.
2. Гиленсон Б. А. История зарубежной литературы конца ХІХ — начала ХХ века.— М. : Академия, 2006.— 480 с.
3. Гладишев В. Літературознавчий контекст — засіб виявлення своєрідності естетизму О. Вайльда // ВЛК — 2009.— № 3.— С. 2–5.
4. Гончарук Т. Поняття про «вічний образ». Зображення подвигів Дон Кіхота. // Зарубіжна література.— 2005.— № 40.— С. 13.
5. Затонський Д. В. Зарубіжна проза другої половини ХХ сторіччя. — К. : Навчальна книга, 2002.— 320 с.
6. Кулачинська В. Панорама життя Франції. Перша половина ХІХ століття / В. Кулачинська // Світова література. Шкільний світ. — 2015.— № 21–22 (листоп.). — С. 48–54.
7. Кривенко Г. Куди прямує людська душа // Зарубіжна література. — 2005.— Жовтень. — Число 38.— С. 3–4.
8. Милованова В. В. Роль и место пьесы Константина Треплева в комедии А. П. Чехова «Чайка» // Філологічні науки. — Суми, 2007.—Ч. 1.— С. 223–229.
9. Орлова О. В. Театр, який спонукає задуматись над абсурдністю нашого життя : Конспект уроків за п'єсою «Носороги» Е. Йонеско // ВЛ — 2006.— № 4.— С. 52–59.
10. Хроменко І. Лірика давньогрецьких поетів // Зарубіжна література в школах України. — 2008.— № 9.— С. 45–48.